

Hákon Jensson

**Dalvíkurbyggð. Endurskoðun fornleifaskráningar
innan þéttbýliskjarna og fyrirhugaðra
framkvæmdasvæða vegna aðalskipulags.
Fornleifaskráning vegna deiliskipulags á Hauganesi
í Dalvíkurbyggð.**

Búnaðarsamband Eyjafjarðar Rannsóknarskýrslur 2022/1

**BÚNAÐARSAMBAND
EYJAFJARÐAR**

Forsíðumynd: Garðlag í Birnunesi, mynd tekinn í norð-vestur.

© Hákon Jensson
Búnaðarsamband Eyjafjarðar,
Akureyri 2022/1

EFNISYFIRLIT

INNGANGUR.....	1
TILGANGUR FORNLEIFASKRÁNINGAR.....	1
AÐFERÐIR.....	4
FORNLEIFASKRÁNING.....	4
SAMANTEKT.....	9
HEIMILDASKRÁ.....	10

1. Inngangur

Skýrsluhöfundur var beðinn að sjá um fornleifaskráningu á deiliskipulagi á Hauganesi. Skráningin er hluti af stærra verkefni sem er endurskoðun á fornleifaskráningu Dalvíkurbyggðar í þéttbýli og fyrirhuguðum framkvæmdasvæðum í sveitarfélaginu. Á Hauganesi var ekkert formlegt deiliskipulag til af svæðinu. Tilgangurinn með deiliskipulagstillögunni var að móta heilstæða byggð með ýmiskonar atvinnuhúsnæði ásamt einbýlis-, rað og parhúsum. Efla byggð og styrkja atvinnulíf á Hauganesi með fjölgun búsetukosta og skilgreindum lóðum. Takmarkið er að gera Hauganes að ákjósanlegum stað til búsetu eða heimsókna með því að styrkja enn frekar staðaranda og yfirbragð byggðarinnar á staðnum.¹

Skráningin fór eftir uppmælingargögnum sem Dalvíkurbyggð útvegaði. Skráning og úrvinnsla var í höndum Hákonar Jenssonar fornleifafræðings hjá Búnaðarsambandi Eyjafjarðar.

Vettvangsskráningin fór fram um haustið 2021 en heimildarvinna og skýrslugerð veturinn 2021-2022.

Verkefnisnúmer Minjastofnunar Íslands: 2752.

2. Tilgangur fornleifaskráningar

Megin markmið fornleifaskráningar er að tryggja varðveislu menningararfsins ásamt því að gera bæði sveitarfélögum og Minjastofnun kleift að móta stefnu í minjavörslu.² Til þess að fyrirbyggja að minjar verði fyrir skemmdum við framkvæmdir þá voru sett lög ákvæði að skráning á menningarminjum eigi sér stað áður en gengið sé frá deiliskipulagi eða aðalskipulagi. Jafnframt að sá kostnaður sem hlýst af við skráninguna skuli leggjast á þann sem ber ábyrgð á skipulagsgerðinni í samræmi við skipulagslögin.³

Í lögum um menningarminjar frá árinu 2012 í I. kafla, 3. grein er ítarleg upptalning á menningarminjum en samkvæmt þeim eru: „Fornminjar samkvæmt lögum þessum eru annars vegar forngripir og hins vegar fornleifar.

Forngríp eru lausamunir 100 ára og eldri sem menn hafa notað eða mannaverk eru á og fundist hafa í eða á jörðu eða jökli, í vatni eða sjó. Skip og bátar frá því fyrir 1950 teljast til forngripa. Til forngripa teljast einnig leifar af líkömum manna og hræjum dýra sem finnast í fornleifum, svo sem fornum haugum, dysjum og leiðum.

Fornleifar teljast hvers kyns mannvistarleifar, á landi, í jörðu, í jökli, sjó eða vatni, sem menn hafa gert eða mannaverk eru á og eru 100 ára og eldri, svo sem:

- a. búsetulandslag, skrudgarðar og kirkjugarðar, byggðaleifar, bæjarstæði og bæjarleifar ásamt tilheyrandi leifum mannvirkja og öskuhauga, húsaleifar hvers kyns, svo sem leifar kirkna, bæn húsa, klaustra, þingstaða og búða, leifar af verbúðum, naustum og verslunarstöðum og byggðaleifar í hellum og skútum,
- b. vinnustaðir þar sem aflað var fanga, svo sem leifar af seljum, verstöðvum, bólum, mógröfum, kolagröfum og rauðablæstri,

¹ Hauganes, deiliskipulagstillaga, bls. 8.

² Heimasíða Minjastofnunnar.

³ Heimasíða Minjastofnunnar.

- c. tún- og akurgerði, leifar rétta, áveitumannvirki og aðrar ræktunarminjar, svo og leifar eftir veiðar til sjávar og sveita,
- d. vegir og götur, leifar af stíflum, leifar af brúm og öðrum samgöngumannvirkjum, vöð, varir, leifar hafnarmannvirkja og bátalægi, slippir, ferjustaðir, kláfar, vörður og önnur vega- og siglingamerki ásamt kennileitum þeirra,
- e. virki og skansar og leifar af öðrum varnarmannvirkjum,
- f. þingstaðir, meintir hörgar, hof og vé, brunnar, uppsprettur, álagablettir og aðrir staðir og kennileiti sem tengjast siðum, venjum, þjóðtrú eða þjóðsagnahefð,
- g. áletranir, myndir eða önnur verksummerki af manna völdum í hellum eða skútum, á klettum, klöppum eða jarðföstum steinum og minningarmörk í kirkjugörðum,
- h. haugar, dysjar og aðrir greftrunarstaðir úr heiðnum eða kristnum sið,
- i. skipsflök eða hlutar þeirra.
- j. Fornminjar njóta friðunar nema annað sé ákveðið af Minjastofnun Íslands.”⁴

Varðandi verndun á fornleifum þá er því lýst nokkuð ítarlega í VI. Kafla, 21. grein að: „Fornleifum, sbr. 3. mgr. 3. gr., jafnt þeim sem eru friðlýstar sem þjóðminjar og þeim sem njóta friðunar í krafti aldurs, má enginn, hvorki landeigandi, ábúandi, framkvæmdaraðili né nokkur annar, spilla, granda eða breyta, hylja, laga, aflaga eða flytja úr stað nema með leyfi Minjastofnunar Íslands.

Eigendur og ábúendur jarða skulu hlúa að fornleifum á landareignum sínum og viðhalda umhverfi þeirra eftir því sem sanngjarnt getur talist. Minjastofnun Íslands er skylt að veita ráðgjöf og leiðbeiningar í því sambandi.”⁵

Þar sem fornleifar eru til staðar þá er ágætt að skoða svo VI. kafla, 22 grein í lögum um menningarminjar en þar er skýrt tekið fram að: „Fornleifum sem eru friðlýstar skal fylgja 100 metra friðhelgað svæði út frá ystu sýnilegu mörkum þeirra og umhverfis nema kveðið sé á um annað. Hvers konar röskun, byggingarframkvæmdir eða aðrar framkvæmdir á friðhelguðu svæði umhverfis friðlýstar fornleifar eru óheimilar án leyfis Minjastofnunar Íslands. Friðhelgað svæði umhverfis aðrar fornleifar, sem ekki eru friðlýstar en njóta friðunar, skal vera 15 metrar nema annað sé ákveðið.”⁶

Þrátt fyrir að í fornleifaskráningunni finnist engar fornleifar þá er þó mikilvægt að hafa í huga VI. kafla, grein 24 í lögum um menningarminjar að: „Finnist fornminjar sem áður voru ókunnar, t.d. undir yfirborði jarðar, sjávar, vatns eða í jökli, skal skýra Minjastofnun Íslands frá fundinum svo fljótt sem unnt er. Sama skylda hvílir á landeiganda og ábúanda er þeir fá vitneskju um fundinn. Ef fornminjar sem áður voru ókunnar finnast við framkvæmd verks skal sá sem fyrir því stendur stöðva framkvæmd án tafar. Skal Minjastofnun Íslands láta framkvæma vettvangskonunn umsvifalaust svo skera megi úr um eðli og umfang fundarins. Stofnuninni er skylt að ákveða svo fljótt sem auðið er hvort verki megi fram halda og með

⁴ Heimasíða Alþingis.

⁵ Heimasíða Alþingis.

⁶ Heimasíða Alþingis.

hvaða skilmálum. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands.”⁷

Í lögnum um menningarminjar er líka fjallað um verndun og varðveislu húsa og mannvirkja en í VII. kafla 29, 30 og 31. grein er fjallað ítælega í hverju það felst:

„29. gr. Friðuð mannvirki.

Öll hús og mannvirki sem eru 100 ára eða eldri eru friðuð.

Óheimilt er að raska friðuðum húsum og mannvirkjum, spilla þeim eða breyta, rífa þau eða flytja úr stað nema með leyfi Minjastofnunar Íslands.

Minjastofnun Íslands er heimilt að afnema friðun sem byggist á aldursákvæðum þessarar greinar.

30. gr. Verndun annarra húsa og mannvirkja.

Eigendum húsa og mannvirkja sem ekki njóta friðunar en byggð voru 1925 eða fyrr, svo og forráðamönnum kirkna sem reistar voru 1940 eða fyrr, er skylt að leita álits hjá Minjastofnun Íslands með minnst sex vikna fyrirvara ef þeir hyggjast breyta þeim, flytja þau eða rífa.

Minjastofnun Íslands skal innan fjögurra vikna frá því að erindi berst tilkynna viðkomandi aðilum um álit sitt. Stofnuninni er heimilt að leggja til skilyrði um slíkar framkvæmdir eða gera tillögu um friðlýsingu umrædds húss eða mannvirkis.

Byggingarfulltrúum ber að fylgjast með því að eigendur húsa og mannvirkja, svo og forráðamenn kirkna, sem fjallað er um í þessari grein leiti eftir álit Minjastofnunar Íslands áður en leyfi er veitt til framkvæmda.

Álit Minjastofnunar Íslands skal liggja fyrir áður en byggingarleyfi er veitt til framkvæmda sem fjallað er um í þessari grein. Í byggingarleyfi skal taka tillit til skilyrða sem Minjastofnun leggur til í álit sínu. Sama á við um útgáfu framkvæmdaleyfis samkvæmt skipulagslögum.

31. gr. Friðlýst hús og mannvirki.

Óheimilt er að gera nokkrar breytingar á friðlýstu húsi eða mannvirki án vitundar Minjastofnunar Íslands. Við endurbætur og viðhald friðlýstra húsa og mannvirkja skal leita álits og ef til þarf leyfis Minjastofnunar Íslands með minnst sex vikna fyrirvara.

Vilji eigandi friðlýstrar eignar ráðast í framkvæmd sem leyfi þarf til skal hann í umsókn sinni til Minjastofnunar Íslands lýsa fyrirhuguðum framkvæmdum og láta uppdrátt fylgja.

Stofnunin skal svo fljótt sem við verður komið og í síðasta lagi innan fjögurra vikna frá því að umsókn berst gera eiganda grein fyrir afstöðu sinni. Setji stofnunin það skilyrði fyrir samþykki sínu að verk sé framkvæmt á tiltekinn annan hátt en tilgreindur er í umsókn er eiganda skylt að hlíta því. Sæki eigandi um styrk úr húsafriðunarsjóði vegna aukakostnaðar sem hlýst af tilmælum stofnunarinnar skal hann njóta forgangs eftir því sem skyldur sjóðsins og fjárreiður leyfa. Kostnaður sem hlýst af skilyrðum sem Minjastofnun Íslands setur, sbr. 2. mgr., greiðist úr húsafriðunarsjóði.

Leyfi stofnunarinnar þarf til að setja skilti eða aðrar áletranir á friðlýst hús eða mannvirki.

Brot á ákvæðum greinarinnar sæta viðurlögum skv. 177. gr. almennra hegningarlaga, nr. 19/1940.”⁸

Frá árinu 2013 hefur Minjastofnun verið með staðlaða skráningu fyrir fornleifar. Tilgangurinn með því var sá að samræma gögn og hafa ákveðna kröfu um lágmarksgæði skráningar. Þar af leiðandi ættu framkvæmdaaðilar og skráningaraðilar að hafa nokkuð góðar upplýsingar um

⁷ Heimasíða Alþingis.

⁸ Heimasíða Alþingis.

kröfur Minjastofnunar til fornleifaskráningar til þess að hún geti tekið byggt sínar stjórnsýsluákvæðanir á.⁹

3. Aðferðir

Við skráningu fornleifa á staðnum var notast við skráningarstaðla Minjastofnunar Íslands. Við undirbúningsvinnuna og úrvinnslu var notast við ýmis konar heimildir og gögn, til dæmis loftmyndir frá Loftmyndum ehf. frá 1998 til 2021 á map.is, örnefnaskrár, örnefnasafn landmælinga, niðurlagsgögn frá Landmælingum Íslands ásamt upplýsingum frá heimafólki. Til var ítarleg fornleifaskráning af svæðinu frá 2004. Nauðsynlegt var þó að endurskoða þá skráningu til þess að sjá hvort fleiri minjar hefðu bæst við og að mæla upp þær minjar sem þegar voru til staðar.

Samkvæmt þjóðminjalögum eru hús 100 ára og eldri friðuð og þarf að gera Minjastofnun grein fyrir ef einhverjar breytingar eiga sér stað á húsum byggðum 1925 eða fyrr.¹⁰ Ekki var gerð nein sérstök grein fyrir uppistandandi húsum í þessari skýrslu þar sem húsakönnun ætti að innihalda þær upplýsingar.

Farið var á staðinn og þar sem minjar voru til staðar voru þær mældar með Trimble GPS tæki. Á þeim minja stöðum sem aðeins voru heimildir um, voru gps hnitin uppfærð ef þau voru ekki rétt staðsett miðað við lýsingar. Jafnframt voru lýsingar á staðarháttum uppfærðar miðað við núverandi götuheiti og húsúmer eins og þau eru í vefsíðu landeigna í mars 2022.

Kortavinna var unnin í Microstation með loftmynd frá Loftmyndum ehf. frá 1998.

Þrátt fyrir að það hafi verið gengið skipulega til verksins þá verður að hafa það í huga að óþekktar fornleifar geta alltaf komið í ljós og verður þá að taka tillit til þess í framkvæmdunum.

4. Fornleifaskráning

Hauganes: (Selá):

Fornleifanúmer:

2752-01 Hnit: A531806.7 N603196.9 ISN93

Hlutverk: Lending

Tegund: Heimild

Í örnefnalýsingu Eyjafjarðar segir: „Á Hauganesi og í Selárvík hefur alltaf verið nokkuð góð aðstaða til sjósóknar. Er þar nú komin nokkur hafnarmannvirki, Hauganesbryggja.“¹¹

Jafnframt er tekið þar fram að: „Utan við Gömlu-lendingu á Hauganesi eru Ytri-Klappir, en norðan þeirra er Stekkjarvík.“¹² Í örnefnaskrá Árskógshrepps segir: „Skeljarvík er sunnan á nesinu fremst og nýja bryggjan austan hennar. Brúnka er sunnan við Syðriklappir, en Lendingarsker utan við þær. Þá er lendingin og þar næst Ytriklappir. Utan við þær eru

⁹ Heimasíða Minjastofnunar.

¹⁰ Heimasíða Alþingis.

¹¹ Örnefni í Eyjafjarðarsýslu, bls. 82.

¹² Örnefni í Eyjafjarðarsýslu, bls. 86.

Stekkjarvík...¹³ Lendingin hefur verið skammt fyrir norð-austan af fiskverkunarhúsi á Hafnargötu 2 á Hauganesi. Þar eru nú vegarslóði og hafnargarður.¹⁴

Fornleifanúmer:

2752-02 Hnit: A531799.0 N603196.8 ISN93

Hlutverk: Uppsátur

Tegund: Heimild

Í Jarðarbók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns segir: „Heimræði er hjer, lending góð og skipsuppsátur, og gengur hjer nú eitt skip ábúanda.“¹⁵ Uppsátrið var fyrir ofan lendinguna¹⁶ norðan við fiskverkunarhúsið á Hafnargötu 2. Þarna voru steypsteypdir kofar og timburhús¹⁷ en á nýlegri loftmynd sést að þessi hús hafa flest verið fjarlægð.¹⁸ Lítið er eftir af upprunalegri fjöru á þessum stað og hafa miklar framkvæmdir átt sér stað á þessum slóðum s.s. hafnargarðar, vegslóðir byggingar og fleira.¹⁹

Fornleifanúmer:

2752-03 Hnit: A531759.7 N603050.3 ISN93

Hlutverk: Bústaður

Tegund: Heimild

Í Örnefnaskrá Eyjafjarðar segir: „Lítið timburhús, reist af norskum manni 1882 mun vera fyrsti mannabústaður á Hauganesi. Húsið stóð rétt utan við Sandvíkurklappirnar, líklega aðeins sunnar en húsið Sandvík stendur nú. Við getum nefnt hús frumbyggjans Háskenshús, því að „landneminn“ hét Hans Nielsen Housken og átti heima þar um tveggja ára skeið.“²⁰ Timburhúsið var horfið um 1900 og sjást engin ummerki um það á gróinni flöt, en það var rétt sunnan við íbúðarhúsið Sandvík sem var byggt 1926 og stendur enn.²¹

Fornleifanúmer:

2752-04 Hnit: A531826.4 N603148.0 ISN93

Hlutverk: Bústaður

Tegund: Heimild

Í Örnefnaskrá Eyjafjarðar segir: „Um síðustu aldamót eru tómthúsmannakotin orðin þrjú, en timburhús Norðmannsins horfið af sviðinu. Katrínarbær stóð austast, skammt frá Syðriklöppum og Skeljavík.“²² Bærinn stóð nálægt Syðriklöppum og Skeljavík en ekki er vitað um nákvæma staðsetningu, húsið var byggt um 1885. Á þessum slóðum er nú Hafnargata 2 og Hafnargata 4 á Hauganesi, malblikað plan og steinsteyppt fiskvinnsluhús,²³

¹³ Örnefnaskrá Árskógshrepps, bls. 23.

¹⁴ Elín Ósk Hreiðarsdóttir, 2004, bls. 102.

¹⁵ Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns 10 bindi, bls.110

¹⁶ Elín Ósk Hreiðarsdóttir, 2004, bls. 102.

¹⁷ Elín Ósk Hreiðarsdóttir, 2004, bls. 102.

¹⁸ Vefsíða landeigna.

¹⁹ Elín Ósk Hreiðarsdóttir, 2004, bls. 102.

²⁰ Örnefni í Eyjafjarðarsýslu, bls. 84.

²¹ Elín Ósk Hreiðarsdóttir, 2004, bls. 102.

²² Örnefni í Eyjafjarðarsýslu, bls. 84.

²³ Elín Ósk Hreiðarsdóttir, 2004, bls. 103.

Fornleifanúmer:
Hlutverk: Bústaður
Tegund: Heimild

2752-05 Hnit: A531815.2 N603170.2 ISN93

Í örnefnaskrá Eyjafjarðar segir: „Um síðustu aldamót eru tómthúsmannakotin orðin þrjú, en timburhús Norðmannsins horfið af sviðinu. ... Lítið eitt norðar var Stefánsbær upp frá gömlu Hauganeslendingu.“²⁴ Stefánsbær var byggður um 1885, þar standa nú nokkur steynsteypt fiskverkunar hús við Hafnargötu 4 og Hafnargötu 2, enginn ummerki eru um húsið í þéttri byggð.²⁵

Fornleifanúmer:
Hlutverk: Bústaður
Tegund: Heimild

2752-06 Hnit: A531754.7 N603151.9 ISN93

Í örnefnaskrá segir: „Um síðustu aldamót eru tómthúsmannakotin orðin þrjú, en timburhús Norðmannsins horfið af sviðinu. ... Þriðja býlið, nokkru ofar á Nesinu var svo Hóll, síðar nefndur Gamli-Hóll, byggður 1897.“²⁶ Húsið stóð þar sem Ásbyrgi stóð áður.²⁷ Á milli Aðalgötu 2 og Aðalgötu 4 samkvæmt vefsja landeignarskrá, nær lóð Hafnargata 6A á milli þessara húsa í dag.²⁸

Fornleifanúmer:
Hlutverk: Bústaður
Tegund: Heimild

2752-07 Hnit: A531659.7 N603268.9 ISN93

Í örnefnaskrá Árskógshrepps segir: „Þá er lendingin og þar næst Ytriklappir. Utan við þær eru Stekkjarvík, því að Nýi-Stekkur og Stekkjarklöpp voru spölkorn uppi á bakkanum. Þar standa nú húsin Steinnes, „Sólgarður og Gilsbakki...“²⁹ Stekkurinn hefur verið fyrir sunnan Steinnes (Aðalgötu 11) og austan við Nesveg 2. Enginn ummerki sjást á sléttri og grasi vaxinni lóð.³⁰

Birnunes:

Fornleifanúmer:
Hlutverk: Garður
Tegund: Tóft

2752-08 Hnit: A530195.5 N603731.1 ISN93

Í örnefnaskrá Eyjafjarðarsýslu segir: „Þar út frá sem gömlu merkin voru milli Birnunes og Selár sést enn fyrir Merkjaragðinum, sem liggur vestur frá Stóranefi.“³¹ Einnig er minnst á þennan landamerkjagard í örnefnaskrá Árskógshrepps en þar segir: „Milli jarðanna voru merkin á Háuborg og liggur ævafornt Merkjaragður allt til sjávar. Nú hefur merkjunum verið

²⁴ Örnefni í Eyjafjarðarsýslu, bls. 84.

²⁵ Elín Ósk Hreiðarsdóttir, 2004, bls. 103.

²⁶ Örnefni í Eyjafjarðarsýslu, bls. 84-85.

²⁷ Elín Ósk Hreiðarsdóttir, 2004, bls. 103.

²⁸ Vefsja landeigna.

²⁹ Örnefnaskrá Árskógshrepps, bls. 23.

³⁰ Elín Ósk Hreiðarsdóttir, 2004, bls. 105.

³¹ Örnefni í Eyjafjarðarsýslu, bls. 86.

breytt og þau færð dálítið norður og girt þar.³² Jafnframt er tekið fram þar:, Hæðirnar þaðan út eftir eru nafnlausar, þangað til kemur að Háuborg, sem fyrr hefur verið nefnd. Sumir nefna hæðirnar Birnunesshæðir eða Birnunessborgir, og þó að þær séu á merkjum, eru þær aldrei kenndar við Selá.³³ Í Borgunum sést garðlagið og liggur það í móum niður af þeim í suð-vestur en fjarar svo út í mýrlendi fyrir neðan þær. Garðlagið sést svo aftur austan við Borgirnar og liggur í austur alveg að sjó. Það er þó rofið á köflum þar sem vegur liggur í gegnum það og svo þar sem skurðir hafa verið grafnir. Fyrir austan Borgirnar mátti sjá á parti, girðingaleifar í því. Garðlagið virtist vera tölvert greinilegra upp á Borgunum og í vestur heldur en austan við Borgirnar. Hæðin á því var frá 0,2-0,5 m og breidd um 1,6 m. Hluti af garðlaginu var kortlagður út frá loftmynd frá 1998 frá Loftmyndum ehf.

Mynd 1. Garðlag mynd tekinn í suð-vestur af Borgunum á Birnunesi.

³² Örnefnaskrá Árskógshrepps, bls. 22.

³³ Örnefnaskrá Árskógshrepps, bls. 24.

Nafn	HAUGANES	Dags.	09.03.2022 hj	Skýringar:
	DALVÍKURBYGGÐ	Mælikv.	1:4000 í A3	
Fornleifar og heimildir um fornleifar innan og nærri Hauganes.				 BÚGARÐUR RÁÐGJAFARÞJÓNUSTA NORÐAUSTURLANDI Óseyri 2, 603 Akureyri, s: 460 4477, netf: bugardur@bugardur.is
				Unnið eftir mynd nr. e523 / gps mæl. frá Loftmyndir ehf. 1998

5. Samantekt

Ekki fundust fleiri minjastaðir eða heimildir um minjar en þær sem höfðu þegar verið skráðar í skýrslunni frá 2004. Aðeins einn minjastaður var uppmældur og þrátt fyrir að hann væri fyrir utan afmörkunina af Hauganesi var hann samt sem áður innan við 15 m friðhelgismarkanna. Aðrir staðir voru innan þéttbýlisins og aðeins til sem heimildir. Upplýsingar um staðsetningar þeirra voru þó uppfærðar miðað við lóðaskipulagi á vefsíðu landeigna frá 2022 og gps hnit lagfærð ef þau voru ekki á réttum stað miðað við lýsingar.

Það er þó ágætt að hafa í huga að þrátt fyrir að lítið hafi fundist á vettvangi er alltaf sá möguleiki fyrir hendi að minjar leynist undir yfirborðinu þegar framkvæmdir hefjast. Verður þá að tilkynna fundinn til Minjastofnunnar sem tekur ákvörðun um framhaldið.

6. Heimildaskrá

Árni Magnússon og Páll Vídalín. (1938). Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns. Árskógsströnd. tíunda. bindi. Kaupmannahöfn: Hið íslenska fræðafjelag. [Reykjavík: Sögufélagið. Ljósprentuð útgáfa 1987.

Elín Ósk Hreiðarsdóttir. (2004). Fornleifaskráning í Eyjafirði XIX: Fornleifar í Þorvaldsdal og syðsta hluta Árskógsstrandar að hreppamörkum. Fornleifastofnun Íslands. Reykjavík.

Hauganes. (2021). Deiliskipulagstillaga íbúða-, hafnar-, verslunar- og ferðamannasvæði Dalvíkurbyggð. Greinagerð Arkitektastofan form ráðgjöf.

Heimasíða Alþingis. Lög um menningarminjar. Sótt af <http://www.althingi.is/altext/stjt/2012.080.html>. Skoðað 16.02.2019.

Heimasíða Minjastofnunnar. Skráning fornleifa. Minjastofnun Íslands. (2013). Sótt af <http://www.minjastofnun.is/minjar/skraning-fornleifa/>. Skoðað 16.02.2019

Heimasíða Minjastofnunnar. Skráningarstaðlar fornleifa. Minjastofnun Íslands. (2013). Sótt af <http://www.minjastofnun.is/minjar/skraning-fornleifa/skraningarstadlar/>. Skoðað 16.02.2019

Heimasíða Þjóðskrá, vefsja landeigna. Þjóðskrá. Sótt af <https://geo.skra.is/landeignaskra/>. Skoðað 11.03.2022.

Örnefnaskrá Árskógshrepps. Jóhannes Óli Sæmundsson tók saman.

Örnefni í Eyjafjarðarsýslu. (1978). Safna hefur og skráð Jóhannes Óli Sæmundsson. Fagrahlíð. Akureyri.

Heimildarmenn:

Sveinn Elías Jónsson, 1932, Lyngholt 3, Hauganesi